

Op 15 januari behandelt u de Wet Verplichte GGZ (32.399). De Vereniging Nederlandse Gemeenten en het Nederlands Genootschap van Burgemeesters zijn voor aanneming van de wet en voor een gefaseerde invoering.

Wij vinden deze wet een flinke verbetering in vergelijking met de huidige wet- en regelgeving. We zijn daarom ook voor een zo spoedige mogelijke gefaseerde invoering als de vereiste zorgvuldigheid toelaat. Niettemin bevat het wetsvoorstel een paar punten waarvan ons nog niet duidelijk is wat ze nu precies betekenen. We zijn op zoek naar duiding, zodat we meer helderheid kunnen geven aan al die mensen die straks in de praktijk met de wet moeten werken. Daarom roepen wij u op de minister over vier punten te bevragen:

1. de Crisismaatregel
2. Verkennend onderzoek door het College van B&W
3. Nieuwe wettelijke taak vereist bijbehorende middelen
4. Keteninformatie en ICT

1. Crisismaatregel (art. 7:1)

A. De verplichte zorg omvat diverse middelen: van ambulante verzorging tot medicatie en gedwongen opname; van lichte tot zwaardere middelen. Wij hebben hier deze vragen over:

- Welke afwegingen worden van de burgemeester verwacht voor hij een crisismaatregel oplegt?
- Moet een burgemeester de aan hem voorstelde crisismaatregel toetsen op proportionaliteit en subsidiariteit? Mag de burgemeester daarbij vertrouwen op het oordeel van de psychiater?

B. De burgemeester neemt niet eerder een crisismaatregel, dan nadat hij betrokkene, zo mogelijk, in de gelegenheid heeft gesteld om te worden gehoord (art. 7:1 lid 3 sub b).

Vragen die wij hierbij hebben:

- Moet de burgemeester zelf horen of mag hij dit mandateren?
- Mag het horen ook gebeuren door iemand die geen ambtenaar bij een gemeente is?
- Is het toegestaan om op afstand te horen, bijvoorbeeld via een beeldverbinding?

2. Verkennend onderzoek door het college van B&W (art. 5:2 lid 2)

Gemeenten zijn bezig uit te werken hoe het verkennend onderzoek eruit kan zien. Daarbij hebben wij nog een aantal vragen:

- Welke informatie mag de gemeente raadplegen tijdens het verkennend onderzoek? Hiervoor lijkt geen voldoende specifieke grondslag in de wet opgenomen. Privacywetgeving vereist een dergelijke specifieke grondslag. Nu die niet aanwezig lijkt, zijn gemeenten niet in staat een kwalitatief goed verkennend onderzoek te doen. Klopt de interpretatie dat de gemeente geen toegang tot gegevens heeft en daarom alleen de melding bekijkt en probeert om te achterhalen of deze melding klopt door in gesprek te gaan met de melder en de betrokkene? Zo ja, op welke criteria toetst de Officier van Justitie dan? Hoe achterhaal je als gemeente of er al vrijwillige zorg loopt? De Officier van Justitie kan alleen informatie over verplichte zorg leveren.
- Zijn de regels van de bemoeizorg van toepassing op het verkennend onderzoek? Kern van de bemoeizorg is dat je probeert met een aantal partijen iemand vrijwillig in zorg te krijgen. Dat verhoudt zich niet altijd met het traject van de melding. Is er voldoende vrijheid voor gemeenten om in een dergelijk geval te kiezen voor het traject van de bemoeizorg?
- Inschatting is dat je in de praktijk niet altijd binnen 14 dagen kan concluderen of sprake is van noodzaak tot ggz of zelfs verplichte ggz. Als je na 14 dagen concludeert dat vrijwillige zorg of bemoeizorg aangewezen is, kan dat een uitkomst zijn van het verkennend onderzoek? Zo ja, moet je de personen in art. 5:2 lid 5 hierover informeren?
- Hoe gaan we om met een burger die niet woonachtig is of overwegend verblijft in de gemeente? Welke mogelijkheden heb je als gemeente dan om iemand door te verwijzen naar een andere gemeente? Voorbeeld: een persoon verblijft 2 dagen in gemeente X, maar woont in gemeente Y. In X worden zorgen gemeld, maar officieel is X volgens de wet niet verplicht het signaal op te pakken. Meer duiding op dit vlak is welkom.

3. Nieuwe taak vergt nieuwe middelen

Op financieel vlak ligt er nog losse eindjes omdat in het wetsvoorstel een aantal nieuwe taken voor gemeenten wordt geïntroduceerd:

- Het afhandelen van de meldingen door middel van een verkennend onderzoek. Er is namelijk nogal wat personele inzet vereist om een verkennend onderzoek goed uit te voeren;
- Het te voeren kwartaaloverleg, zoals vastgelegd in art. 8:31;
- De afstemming tussen de zorgverantwoordelijke en het college van B&W over het Zorgplan (art. 5:13)

Conform artikel 2 van de Financiële Verhoudingswet dient het Rijk inzicht te geven in de manier waarop nieuwe taken worden bekostigd. Dat is tot nu toe niet gebeurd. Daarmee wordt tevoren al een hypotheek op het welslagen van deze onderdelen van het wetsvoorstel gelegd.

4. Keteninformatie en ICT

De samenwerking tussen het Openbaar Ministerie, het GGZ-domein en de gemeenten vraagt een complexe ICT-operatie. Voor de gemeenten (crisismaatregel) wordt voortgebouwd op de bestaande ICT-voorzieningen van BOPZ-online. Voor het Openbaar Ministerie (zorgmachtiging) wordt een nieuw ICT-systeem gebouwd. Ook de koppeling tussen de systemen van gemeenten en Openbaar Ministerie wordt nieuw gebouwd. Dit leidt tot risico's voor een tijdige invoering van de wet. Vragen die wij daarover hebben:

- Kan de minister toezeggen dat de ICT-systemen gefaseerd ingevoerd kunnen worden, om te zorgen dat eventuele vertraging in de ICT-operatie niet leidt tot vertraging in de invoering van de wet?

Wie wordt verantwoordelijk voor het beheer en de financiering van de centrale ICT-voorzieningen (zoals de koppelpunten tussen de domeinen)? Omdat het inzicht in de bekostiging voor de uitvoering van de wet ontbreekt, is onduidelijk of de gemeenten en de andere partijen in staat zullen zijn om de ICT-voorzieningen te ontwikkelen en te beheren.